

মুক্ত শিক্ষিক সমল

শ্রেণীঃ চতুর্থ

বিষয়ঃ গণিত

এই সমলৰ সংক্ষিপ্ত বাপ বেখা

পাঠ নং ১৪

পাঠ্যপুঁথিৰ লগত জড়িত পাঠঃ স্মার্ট চার্ট

বিষয়বস্তু/ধূসৰ ক্ষেত্ৰ/শিকন ঘাটিঃ তথ্য সংগ্ৰহ কৰি তালিকা প্ৰস্তুত কৰা আৰু দণ্ডিত্ৰ আঁকিব পৰা।

শৈক্ষিক দিনপঞ্জী মতে শিকনৰ মাহ- (নৱেম্বৰ)

শিকন ফলাফল	শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়া/কাৰ্য	প্ৰযোজনীয় সামগ্ৰী	মূল্যায়নৰ আহিলা	বিষয় অধ্যয়ন	মন্তব্য
১	২	৩	৪	৫	৬
<ul style="list-style-type: none"> ● তথ্য সংগ্ৰহ কৰি তালিকা কৰণ কৰিব পাৰিব। তালিকাৰ সহায়ত দণ্ডিত্ৰ আঁকন কৰিব পাৰিব। 	<p>কাৰ্যভিত্তিক</p> <ul style="list-style-type: none"> ● কাৰ্যভিত্তিক / ক্ৰিয়াকলাপভিত্তিক পদ্ধতি ● তথ্য সংগ্ৰহ কৰি তালিকা প্ৰস্তুতকৰণ কাৰ্য দলগতভাৱে কৰা কাৰ্য। ● হাতে-কামে কৰি দণ্ডিত্ৰ আঁকন। 	<ul style="list-style-type: none"> ● ক্ষেল ● কাঠ পেঁধিল ● ৰবৰ ● বগা কাগজৰ টুকুৰা ● এক ছে.মি. প্ৰস্তুৰ বগা বা ৰঙীণ কাগজৰ পটি। 	<ul style="list-style-type: none"> ● তথ্য সংগ্ৰহ কৰাৰ বাবে কাগজ, কাঠ পেঁধিল ● বগা কাগজৰ লিখিতভাৱে ৰাখিব আৰু তালিকা পত্ৰিকা প্ৰস্তুতকৰণৰ তথ্য ব্যৱহাৰ কৰিব। ● দণ্ডিত্ৰ অংকন কৰাৰ বাবে এক ছেন্টিমিটাৰ প্ৰস্তুৰ পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে কাগজৰ পটিৰ প্ৰযোজন হ'ব। 	<ul style="list-style-type: none"> এই সমলবিধিৰ কোনো বিষয় পেঁধিল ● তথ্য সংগ্ৰহ সংযোগ কৰা হোৱা নাই। এই সমলবিধিৰ কোনো বিষয় পত্ৰিকা অধ্যয়ণ সংযোগ কৰা হোৱা নাই। 	<p>শিকন ঘাটি পূৰ কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিজ নিজ হাতেৰে এই সমলবিধিত থকা ক্ৰিয়াকলাপৰোৰ কৰিব শিক্ষিয়াত্ৰীসকলে লোৱা যত্নৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিশ্চয় সক্ষম হ'ব।</p>

শিকন ফলাফলঃ তথ্য সংগ্রহ করি তালিকাকরণ করিব পারিব আৰু এইবোৰৰ দ্বাৰা দণ্ডিত
অংকন করিব পারিব।

বিষয়বস্তুঃ স্মার্ট চার্ট

পাঠ নং ১৪

শৈক্ষিক দিনপঞ্জীমতে শিকাবলগীয়া মাহঃ নৱেম্বৰ

পাতনি

অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা আয়োজিত তৃতীয় পৰ্যায়ৰ গুণোৎসৱৰ ফলাফল আৰু NAS ৰ দ্বাৰা অনুষ্ঠিত Achievement Survey ৰ ফলাফলৰ পৰা জনা গৈছে যে গণিত বিষয়ত চতুর্থ শ্রেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে “তথ্য সংগ্রহ, তথ্য তালিকাকৰণ আৰু লেখ আদিৰ দ্বাৰা তথ্য প্ৰদৰ্শন কৰি দেখুৱাৰ পৰা”ৰ লগতে জড়িত শিকনৰ ফলাফলত আকাৎখিত ফল লাভ কৰিবলৈ বেছি সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সক্ষম হব পৰা নাই।

কিন্তু “তথ্য আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰ” শীৰ্ষক পাঠসমূহে গণিত বিষয়টোত এটা বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। কিয়নো সংগৃহীত তথ্যসমূহ সহজে বুজি নোপোৱা বহু কথা সকলোৱে সহজতে বুজি পোৱাকৈ কেৱল চিৰে সহায়ত প্ৰদৰ্শন কৰি দেখুৱাই ডাঙি ধৰিব পাৰি।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যাতে “তথ্য আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰ” শীৰ্ষক পাঠসমূহ আগতেৰে শিকিবলৈ আগবঢ়ি আছে তাৰ বাবে এই সমলবিধিত কিছু সময়োপযোগী দিহা পৰামৰ্শ আৰু ক্ৰিয়াকলাপ সন্নিবিষ্ট কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। সদাশয় শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সকলোৱে যাতে এই সমলবিধিত কিছু কথা নিজাৰীয়াকৈ সংযোজন কৰি আৰু কিছু পৰিমাণে সহজ কৰি তোলে তাৰে ই আশা কৰিলো।

এই সমলবিধিৰ পৰা কি কি শিকিব পাৰিঃ-

- তথ্য কেনেদৰে সংগ্রহ কৰিব পাৰি তাৰ আভাস পাব।
- সংগৃহীত তথ্যসমূহ কেনেকৈ তালিকাকৰণ কৰিব পাৰি তাৰ আভাস পাব।
- তালিকাকৰণৰ তথ্যসমূহৰ দ্বাৰা দণ্ডিত অংকন কৰিব প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰি তাৰ আভাস পাব।

ক্ৰিয়াকলাপঃ-

কাৰ্য ১ - তথ্য সংগ্রহঃ

সমস্যা ১ : ধৰি লোৱা হ'ল এখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ১ম শ্রেণীৰ পৰা ৫ম শ্রেণীলৈকে প্ৰতিটো শ্ৰেণীত কিমানজনকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছে আৰু প্ৰত্যেক শ্ৰেণীতে থকা ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ সংখ্যা আমি জানিব বিচাৰিছো। তেনেহ'লে আমি প্ৰতিটো শ্ৰেণীলৈ গৈ শ্ৰেণী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ পৰা শ্ৰেণীটোত থকা মুঠ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা লগতে প্ৰতিটো শ্ৰেণীত থকা মুঠ ল'ৰা আৰু মুঠ ছোৱালীৰ সংখ্যাবোৰ জানি লৈ লিখিত ৰূপত জানিব লাগিব। প্ৰতিটো শ্ৰেণীত থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা, লগতে প্ৰতিটো শ্ৰেণীত থকা ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ সংখ্যা এইবোৰক আমি তথ্য বুলি কৰ আৰু তথ্যবোৰ জানি লৈ লিখিত ৰূপলৈ আনিলো এই কাৰ্যটোকে তথ্য সংগ্রহ কৰা বুলি কোৱা হয়।

সমস্যা ২ : এনেদৰে প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ বিদ্যালয় চৌহদত থকা ফলৰ গচ, যেনে- মধুৰিআম, বগৰী, আম, নাৰিকল গচৰা আন তেনে ফলৰ গচৰ তথ্য সংগ্রহ কৰাৰ বাবে বিদ্যালয় চৌহদখন ঘূৰি পকি চাই তথ্যবোৰ সংগ্রহ কৰিব পাৰো আৰু এইবোৰ লিখিত ৰূপত বাখি হৈ দিব পাৰো। আম, বগৰী আদি গচৰ প্ৰত্যেকৰে সংখ্যা জানি লব লাগিব। এই কাৰ্যটোৱে হব তথ্য সংগ্রহ।

কাৰ্য ২ : তথ্যৰ তালিকাকৰণঃ-

ধৰা হ'ল বিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যাৰ লগতে প্ৰতিটো শ্ৰেণীত থকা ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ সংখ্যা তলত দিয়া ধৰণে লিখিত ৰূপত অনা হৈছিল।

মুক্ত শিক্ষিক সমন্বয়

শ্রেণীঃ চতুর্থ

বিষয়ঃ গণিত

১ম শ্রেণীত মুঠ ছাত্র-ছাত্রীর সংখ্যা ২৭ জন। ইয়ার ল'বার সংখ্যা ১৭ জন আৰু ছোৱালীৰ সংখ্যা ১০ জনী।

২য় শ্রেণীত মুঠ ছাত্র-ছাত্রীর সংখ্যা ২৫ জন। ইয়াৰ ভিতৰত ল'বার সংখ্যা ১৬ জন আৰু ছোৱালীৰ সংখ্যা ৯ জনী। একেদৰে ৩য়, ৪থ, আৰু ৫ম শ্রেণীৰ তথ্যখিনিও লিখিত ৰূপত সংগ্ৰহ কৰি অনা হ'ল। এনেদৰে লিখিতভাৱে সংগ্ৰহ কৰি ৰখা তথ্যখিনিক আমি গণিতৰ ভাষাত তালিকাকৰণ কৰা বুলি কৰ নোৱাৰো।

ওপৰোক্ত সংগৃহীত তথ্যখিনি আমি তলত দিয়া ধৰণে তালিকাকৰণ কৰিব পাৰো।

কাৰ্য ৩ : তথ্য তালিকাকৰণ

তালিকা - ১

শ্রেণী	ল'বার সংখ্যা	ছোৱালীৰ সংখ্যা	মুঠ ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা
প্ৰথম	১৭ জন	১০ জনী	২৭ জন
দ্বিতীয়	১৬ জন	৯ জনী	২৫ জন
তৃতীয়	১৫ জন	৭ জনী	২২ জন
চতুর্থ	১৪ জন	৬ জনী	২০ জন
পঞ্চম	১২ জন	৫ জনী	১৭ জন
মুঠ	৭৪ জন	৩৭ জনী	১১১

শিক্ষক-শিক্ষয়িত্বীসকলে মন কৰিব যে ছাত্র-ছাত্রীয়ে সংগ্ৰহ কৰা তথ্যৰ বাবে কাৰ্য নং ১ত তথ্যবোৰ লিখিত ৰূপত দেখুৱালো। পুনৰ সেই একেবোৰ তথ্যৰ বাবে কাৰ্য নং ৩ ত তালিকা-১ বুলি আন এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰি দেখুওৱা হ'ল। আপোনালোকে ছাত্র-ছাত্রীসকলক অৱগত কৰাৰ যে তালিকা -১ ৰ দৰে কৰা তালিকা এখনেৰে কম ঠাইতে তথ্যবোৰ তালিকাকৰণ কৰি সকলোৱে বুজি পোৱাকৈ লিপিবদ্ধ কৰিব পাৰি আৰু ভৱিষ্যতে ইয়াক আন আন কামৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

তালিকাখন চাই ছাত্র-ছাত্রীক তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ কৰিব দিব।

প্ৰশ্ন ১ : বিদ্যালয়খনত মুঠতে ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা কিমান?

প্ৰশ্ন ২ : কোনটো শ্রেণীত আটাইতকৈ বেছি সংখ্যক ছোৱালী আছে?

প্ৰশ্ন ৩ : কোনটো শ্রেণীত আটাইতকৈ কম সংখ্যক ল'বা আছে?

প্ৰশ্ন ৪ : কোনটো শ্রেণীত আটাইতকৈ কম সংখ্যক ছোৱালী আছে?

তথ্য সংগ্ৰহ আৰু এইবোৰ তালিকাকৰণ কৰা ধৰণৰ কাৰ্যবোৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ দ্বাৰা পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে কৰাৰ লাগিব তেতিয়াহে সেইবোৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ বোধগম্য হব আৰু ভৱিষ্যতে এনেবোৰ ক্ৰিয়াকলাপ কৰিবলৈ আগ্ৰহী হব।

কাৰ্য ৪ : ক্ৰিয়াকলাপ কৰিবলৈ দিওতে ছাত্র-ছাত্রীসকলক সৰু সৰু দলত ভাগ কৰি লব। ছাত্র-ছাত্রীসকলক তলত দিয়া ধৰণৰ তথ্য সংগ্ৰহ আৰু তথ্য তালিকাকৰণ কৰাৰ বাবে কিছু ক্ৰিয়াকলাপ কৰিব দিব পাৰি। বা আপোনালোকে নিজৰ পছন্দ অনুসৰি ছাত্র-ছাত্রীৰ উপযোগী আন কিছুমান “তথ্য সংগ্ৰহ আৰু এইবোৰ তালিকাকৰণ”ৰ বাবে ক্ৰিয়াকলাপ কৰিব দিব পাৰে।

তথ্য সংগ্ৰহ আৰু তালিকাকৰণৰ বাবে কেইটামান ক্ৰিয়াকলাপ

(i) নিজ বিদ্যালয় চৌহদত থকা বিভিন্ন ফল-মূলৰ গছৰ প্ৰতিবিধিৰ তথ্য সংগ্ৰহ, যেনে - কোনবিধি গছ কেইজোপা আছে আৰু তালিকাকৰণ কৰা। (বিভিন্ন ফল গছৰ নাম আৰু সংখ্যাৰ তথ্য)

(ii) নিজ বিদ্যালয়ৰ ফুলনি বাগিছাত থকা বিভিন্ন ফুল গছৰ তথ্য সংগ্ৰহ আৰু তালিকাকৰণ কৰা (বিভিন্ন ফুল গছৰ নাম আৰু সংখ্যাৰ তথ্য)

(iii) বিদ্যালয় চৌহদত থকা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ডাঙৰ গছ-গছনি (সকলো গছ-গছনি সামৰি) তথ্য সংগ্ৰহ আৰু তালিকাকৰণ।

(প্রতিবিধ গচ্ছ নাম আৰু ইয়াৰ সংখ্যা সংগ্ৰহ কৰি তালিকাকৰণ কৰিব)।

চিন্তন : সঁচাকৈয়ে এইটো চিন্তাৰ বিষয় যে ছাত্র-ছাত্রীসকলক আমি তথ্য সংগ্ৰহ আৰু তথ্যৰ তালিকাকৰণ কৰাৰ বিষয়ে এক নতুন ধাৰণা দিব বিচাৰিছো। গতিকে ছাত্র-ছাত্রীসকলে তথ্য মানে কি সেইটো ভালদৰে বুজি পাইছেন? লগতে তালিকাকৰণ মানেনো কি এনেবোৰ গাণিতিক শব্দবোৰ ছাত্র-ছাত্রীয়ে বুজিব পাৰিছেন? এই সম্বন্ধে আপুনি ছাত্র-ছাত্রীৰ সৈতে মত বিনিময় কৰিব। শ্রেণীকক্ষত কৰিব দিয়া ক্ৰিয়াকলাপবোৰ ছাত্র-ছাত্রীয়ে সেইবোৰ সমাধা কৰিব পাৰিলেনে? সেইটোৰ বিষয়ে পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে পৰামৰ্শ আগবঢ়াব যাতে ছাত্র-ছাত্রীয়ে শিক্ষনৰ ফলাফল লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

কাৰ্য ৫ (i) : তথ্য সংগ্ৰহ কৰি, তালিকাকৰণ কৰাৰ পিচত এই তালিকাত থকা তথ্যখনি কিছুমান বিশেষ লেখ চি৤্ৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰি দেখুৱাব পাৰি আৰু এই চি৤্ৰৰ সহায়ত তথ্যখনি সকলোৱে বুজি পোৱাকৈ প্ৰকাশ কৰিব পাৰি। বহুতো ধৰণৰ লেখ চি৤্ৰ আছে তাৰ ভিতৰত দণ্ডিত্ৰি বা দণ্ড লেখ এবিধ অতি জনপ্ৰিয় লেখ চি৤্ৰ। আমাৰ এই সমলবিধতো দেখুৱাবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে যে কেনেদৰে সংগৃহীত তথ্য তালিকা এখনৰ সহায়ত দণ্ড চি৤্ৰ অংকন কৰিব পৰা যায়।

কাৰ্য ৫ (ii) : তথ্য উপস্থাপন

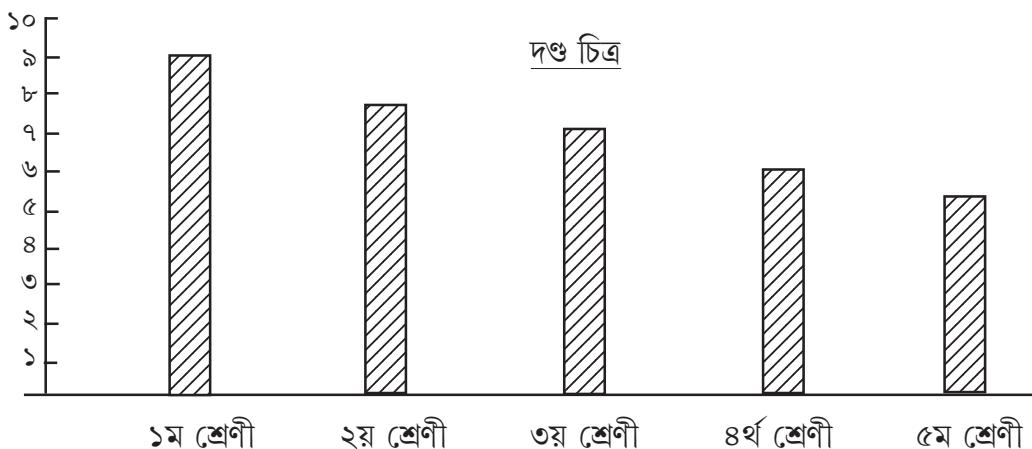
তথ্য সংগ্ৰহ কৰি তালিকাকৰণ কৰাৰ পাছত তালিকাখন চকু ফুৰাই চাই তথ্যবোৰ বিষয়ে আমি বহু কথা জানিব পাৰো। যেনে- কোনটো তথ্য আটাইতকৈ বেছি পৰিমাণে আছে, কোনটো তথ্য আটাইতকৈ কম পৰিমাণে আছে আদি বিভিন্ন ধৰণৰ কথাবোৰ জানি লব পাৰি। কিন্তু তথ্যবোৰ যদি দণ্ডিত্ৰি অংকন কৰি প্ৰদৰ্শন কৰি দেখুৱাব পৰা যায় তেন্তে ছাত্র-ছাত্রীসকলে কেৱল দণ্ড চি৤্ৰটো পৰ্যবেক্ষণ কৰি অতি সহজতে মনত উদয় হোৱা তথ্য সমন্বন্ধীয় বিভিন্ন প্ৰশ্নৰ উত্তৰ অতি সহজে কৰিব পাৰিব।

এই কাৰ্যৰ জৰিয়তে কেনেকৈ সংগৃহীত তথ্যৰ সহায়ত দণ্ডিত্ৰি অংকন কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে প্ৰথমতে আলোচনা / ক্ৰিয়াকলাপসমূহ কৰি চাম আৰু দণ্ডিত্ৰি পৰ্যবেক্ষণ কৰি কেনেদৰে তথ্য সমন্বন্ধীয় বিভিন্ন প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাব পাৰি সেই সম্বন্ধে আলোচনা কৰিম।

কাৰ্য ৫ (iii) : কাৰ্য নং ৩ ত আমি সংগৃহীত তথ্যৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিছিলো। ইয়াত এখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত পাঠি থকা ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যাৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰিছিলো। সেই তালিকাখনৰ এটা অংশ তলত দিয়া হ'ল।

তালিকা - ২

ক্ৰ. নং	শ্রেণী	ছোৱালীৰ সংখ্যা
১	প্ৰথম	১০ জনী
২	দ্বিতীয়	৯ জনী
৩	তৃতীয়	৭ জনী
৪	চতুর্থ	৬ জনী
৫	পঞ্চম	৫ জনী

দণ্ডচিত্র অংকন : ওপর চিত্রটোলৈ মন কৰক।

চিত্রটোত লস্বভাবে থকা দুডাল বেখা অংকন কৰা হ'ল। ইয়াৰ পাছত পথালিকৈ অঁকা বেখা তলত এক নির্দিষ্ট দূৰত্বৰ অন্তৰে অন্তৰে শ্রেণী সমূহৰ নাম লিখা হ'ল। এতিয়া প্রায় ১ চেন্টিমিটাৰ বহল বগা / বঙ্গীন কাগজৰ দীঘল পতি / ফিটা কাটি লোৱা হ'ল। ইয়াৰ পাছত তালিকাত দেখা পোৱা প্রতিটো শ্রেণীত থকা ছোৱালীৰ সংখ্যা মতে নির্দিষ্ট জোখৰ ফিটা / পতিবোৰ শ্রেণীবোৰৰ সৈতে সংযোগ কৰি যাব লাগে। তালিকামতে পোৱা ১ম শ্রেণীৰ ছোৱালীৰ সংখ্যা ১০ জনী। গতিকে ইতিমধ্যে কাটি থোৱা পতি / ফিটাডালৰ পৰা ১০ চেন্টিমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ ফিটা এটুকুৰা কাটি লোৱা হ'ল আৰু ১ম শ্রেণীৰ বিপৰীত ১০ চেন্টিমিটাৰ ফিটাডাল এঠা লগাই দিয়া হ'ল। সেই একেদৰে ২য় শ্রেণী, ৩য় শ্রেণী, ৪থ শ্রেণী আৰু ৫ম শ্রেণীৰ বাবে তালিকাত পোৱা ছোৱালীৰ সংখ্যা মতে ক্ৰমে ৯ চে.মি., ৭ চে.মি., ৬ চে.মি., আৰু ৫ চে.মি. দৈৰ্ঘ্যৰ ফিটা কেইডাল কাটি লৈ শ্রেণী কেইডাল বিপৰীতে ফিটা কেইডাল এঠা লগাই দিয়া হ'ল আৰু এইদৰে ওপৰত অঁকা চিত্রটো পোৱা গ'ল। চিত্রটো চালে দেখা পোৱা যায় যে প্রতিটো শ্রেণীৰ বিপৰীতে একোডাল দণ্ডসদৃশ কাগজৰ ফিটা দেখা পোৱা গ'ল।

সেয়েহে এনেকুৰা লেখ চিত্রক দণ্ডচিত্র বুলি কোৱা হয়।

কাৰ্য ৫ (iv) : দণ্ডচিত্র পৰ্যবেক্ষণ আৰু ব্যাখ্যাকৰণ।

দণ্ডচিত্র অংকন কৰাৰ কাৰ্যটো কিছু কঠিন যদিও ধৈৰ্য্য সহকাৰে দণ্ডচিত্র অংকন কৰাটো অতি আমোদজনকো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে দণ্ডচিত্র অংকন কৰা কাৰ্যত সফলতা লাভ কৰিলেও দণ্ডচিত্র পৰ্যবেক্ষণ কৰি তথ্য সম্পন্নে বিভিন্ন ধৰণৰ ব্যাখ্যা দাঙি ধৰিব পৰা জ্ঞান আৰু কৌশল অৰ্জন কৰি লব লাগিব। সেয়েহে দণ্ডচিত্র অংকন কৰি ইয়াত নিহিত হৈ থকা তথ্যসমূহ পৰ্যবেক্ষণ কৰি কেনেদৰে বিভিন্ন ধৰণৰ ব্যাখ্যা দাঙি ধৰিব পাৰি সেইটো ইয়াত আলোচনা কৰিব বিচাৰিছো।

ওপৰত অংকন কৰা চিত্রটো পৰ্যবেক্ষণ কৰি আমি তলত দিয়া ধৰণৰ কেবাটাও প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ সক্ষম হব পাৰো। যেনে -

প্ৰশ্ন ১ : আটাইতকৈ বেছি সংখ্যক ছোৱালী থকা শ্রেণীটো কি? এই প্ৰশ্নটোৰ সঠিক উত্তৰ পাবলৈ হ'লে আমি প্ৰথমতে দণ্ড চিত্রটো পৰ্যবেক্ষণ কৰিব লাগিব। পৰ্যবেক্ষণ কৰাৰ পিছত আমি পাম যে ১ম শ্রেণীৰ বাবে অঁকা দণ্ডটো আটাইতকৈ দীঘল। আৰু ইয়াৰ পৰাই আমি কৰ পাৰিম যে ১ম শ্রেণীতেই আটাইতকৈ বেছি সংখ্যক ছোৱালী আছে।

প্ৰশ্ন ২ : আটাইতকৈ কম সংখ্যক ছোৱালী থকা শ্রেণীটো কি?

দণ্ডচিত্রটো পৰ্যবেক্ষণ কৰি আমি উত্তৰটো পাম।

উত্তৰঃ- পঞ্চম শ্রেণী।

একেদৰে দণ্ডচিত্রটো পৰ্যবেক্ষণ কৰি আমি তলত দিয়া ধৰণৰ কিছু প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাবলৈ সক্ষম হব পাৰো।

প্ৰশ্ন ৩ : দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় শ্রেণী দুটাৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেছি সংখ্যক ছোৱালী থকা শ্রেণীটো কি?

উত্তৰঃ দ্বিতীয় শ্রেণী ইত্যাদি।

কার্য ৬ : মূল্যায়নৰ বাবে কার্য

১ নং তালিকাখনৰ আন এটি অংশ তলত দিয়া হ'ল। এই তালিকাখনৰ সহায়ত এটা দণ্ডিত্র অংকন করো আহা।

তালিকা - ৩

ক্ৰ. নং	শ্রেণী	ল'বাৰ সংখ্যা
১	প্ৰথম	১৭
২	দ্বিতীয়	১৬
৩	তৃতীয়	১৫
৪	চতুর্থ	১৪
৫	পঞ্চম	১২

দণ্ডিত্রটো অংকন কৰাৰ পাছত তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উভৰ কৰিব দিব।

প্ৰশ্ন ১ : আটাইতকৈ কম সংখ্যক ল'বা থকা শ্রেণীটো কি ?

প্ৰশ্ন ২ : দ্বিতীয় আৰু চতুর্থ শ্রেণী দুটাৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেছি সংখ্যক ল'বা থকা শ্রেণীটো কি ?

প্ৰশ্ন ৩ : আটাইতকৈ বেছি সংখ্যক ল'বা থকা শ্রেণীটো কি ?

সামৰণি :

তথ্য সংগ্ৰহ, তথ্যৰ তালিকাকৰণ আৰু তালিকাৰ সহায়ত দণ্ডিত্র অংকন কৰিব পৰা কাৰ্যটো গণিতৰ এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰ্হতা বুলি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক পতিয়ন নিয়াৰ লাগিব।

প্রতিটো কাৰ্য কৰাৰ পাছতে লগে লগে মূল্যায়ণ কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লব লাগিব। এইদৰে হাতে-কামে ওপৰোক্ত কাৰ্যসমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা কৰোৱাৰ পাৰিলে নিশ্চয় নিৰ্দ্বাৰিত শিকনৰ ফলাফলসমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থবান হ'ব।